

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2632

Vragen van het lid **De Groot** (D66) aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit over *het bericht dat «de sterfte van kalfjes op 1200 boerderijen schrikbarend hoog is»*. (ingezonden 8 april 2019).

Antwoord van Minister **Schouten** (Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit) (ontvangen 16 mei 2019).

Vraag 1

Kent u het bericht «Slechte verzorging kalfjes: sterfte op 1.200 boerderijen schrikbarend hoog»?¹

Antwoord 1

Ja, ik ben bekend met dit bericht.

Vraag 2

Kunt u nader uiteenzetten of de constatering klopt dat er 1.200 boerderijen zijn waarbij de kalversterfte hoger is dan 20 procent? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 2

Deze zorgelijke cijfers in het artikel zijn afkomstig uit de I&R databank runderen. De cijfers uit de I&R-databank betreft kalveren op alle type rundveebedrijven, zoals melkveebedrijven, vleesveebedrijven, opfokbedrijven en kalvermesterijen maar ook hobbymatige houders. In de analyse die is uitgevoerd op verzoek van RTL zijn de rundveebedrijven meegenomen waar meer dan 20 kalveren per jaar zijn geboren in 2018, met een sterftepercentage van meer dan 20% onder de kalveren tot 14 dagen leeftijd. In dit percentage zitten zowel doodgeboren kalveren als kalveren die als levend geboren zijn geregistreerd en vervolgens gestorven voor de leeftijd van 14 dagen. Uit deze analyse blijkt inderdaad dat op ruim 1.200 bedrijven (1.265) de kalversterfte boven de 20% ligt. Dit is zorgelijk en daarom heb ik de zorg voor jonge dieren tot een van mijn speerpunten benoemd in mijn beleidsbrief dierenwelzijn van 4 oktober 2018. De verantwoordelijkheid om deze cijfers te laten dalen wordt gelukkig ook gevoeld door de sector. De meeste bedrijven doen het gelukkig goed, maar het zijn er teveel waar het nog niet goed genoeg gaat.

¹ <https://www.rtlnieuws.nl/nieuws/nederland/artikel/4659501/kalversterfte-op-duizenden-boerderijen-schrikbarend-hoog-kalfjes>

Vraag 3

Kunt u toelichten wie verantwoordelijk is voor het toezicht en de handhaving als het gaat om het welzijn van jong vee en kalversterfte?

Antwoord 3

Het toezicht en de handhaving op het gebied van dierenwelzijn op primaire bedrijven met landbouwhuisdieren is belegd bij de NVWA, dus ook voor jongvee en kalveren.

Vraag 4

Kunt u toelichten hoe de genoemde cijfers van RTL zich verhouden tot het sectorale actieplan Vitaal Kalf?

Antwoord 4

Juist omdat uit de basismonitoring dieergezondheid al eerder bleek dat de kalversterfte hoog is heeft de sector verschillende private initiatieven gestart. Ik verwijs u hierbij ook naar de Kamerbrief (Kamerstuk 28 286, nr. 1052), waarbij deze antwoorden als bijlage zijn bijgevoegd.

Het sectorale initiatief Vitaal, Gezond en Duurzaam Kalf, dat in 2016 is opgesteld door de melkveehouderij, kalverhouderij en collectieve kalverhandel gezamenlijk, is één van deze initiatieven. Binnen dit initiatief zijn een aantal onderzoekslijnen gestart, zijn kennisnetwerken omtrent kalveropfok opgezet, en is het Kalf Volg Systeem (KVS) opgezet om te komen tot een optimale zorg voor het kalf door de gehele keten.

Het Kalf Volg Systeem is vanaf 1 januari 2018 verplicht gesteld in de zuivelkwaliteitssystemen en ook de andere initiatieven die ik in de Kamerbrief beschrijf zijn op die datum gestart. Het duurt enige tijd voordat de resultaten in de cijfers zichtbaar zullen zijn, mede omdat er wordt gewerkt met jaargemiddelden van de individuele bedrijven.

Vraag 5

Deelt u de mening dat dit onacceptabel is en dat er een actieplan voor deze 1200 boerderijen opgesteld moet worden?

Antwoord 5

Ik ben bezorgd over de cijfers en vind dat alle kalveren de beste zorg verdienen. De sector is ook doordrongen van het belang om de sterftcijfers naar beneden te krijgen. Daarom is naast het initiatief Vitaal, Duurzaam en Gezond Kalf, door de zuivelsector een tweetal aanvullende maatregelen genomen.

Op dit moment worden melkveebedrijven waar meer dan 20% van de kalveren tot 14 dagen leeftijd sterft door hun zuivelonderneming aangeschreven om samen met hun dierenarts aan de slag te gaan om de sterfte terug te dringen. Bedrijven met een sterfte boven de 25% zijn bovendien verplicht een plan van aanpak op te stellen met hun dierenarts. Deze aanpak is gefaseerd ingevoerd waarbij de grens waarboven een plan van aanpak moet worden opgesteld telkens naar beneden wordt bijgesteld. De uitvoering van dit plan wordt gecontroleerd door de controle instantie van het zuivelkwaliteitssysteem.

Daarnaast is de sector een vrijwillige benchmark gestart, het KalfOK-systeem. Binnen deze benchmark krijgen veehouders inzicht in de kwaliteit van de jongvee-opfok. Naast sterfte, worden ook zaken als antibioticumgebruik en dieergezondheid meegenomen. Ongeveer 85% van de melkveebedrijven doet al mee, wat voor mij laat zien dat de urgentie in de sector wordt gezien. In mijn stand van zaken brief dierenwelzijn dit voorjaar zal ik deze initiatieven uitgebreider toelichten.

Vraag 6, 7

Bent u bereid om nu de regie te pakken om de kalversterfte fors terug te dringen en op korte termijn met een actieplan vanuit het ministerie te komen? Zo nee, waarom niet?

Kunt u toelichten welke extra stappen u gaat nemen om de sterfte van kalfjes op de genoemde 1200 boerderijen op korte termijn permanent omlaag te brengen?

Antwoord 6, 7

Ik maak me zeker zorgen over de cijfers en ik blijf daarom in gesprek met de sector om de sterfte naar beneden te brengen. Daarnaast wil ik de sector ruimte geven om de al ingezette maatregelen verder door te voeren. In de gesprekken die ik voer met betrekking tot de opgaven voor de verduurzaming van de melkveehouderij, wil ik samen met de sector concrete doelstellingen vastleggen als het gaat om de zorg voor jonge kalveren en afspreken wat er aanvullend nodig is om deze doelstelling ook te realiseren. Hierover wordt u deze zomer nader geïnformeerd.